

TA'LIMDA RAQAMLI AXBOROT TEXNOLOGIYALARINI DINAMIK QO'LLANILISHI.

Ro'zimatov Jahongir Adxam o'g'li

Mirzo Ulug'bek nomidagi O'zbekiston Milliy universiteti "Amaliy matematika va kompyuter tahlili" kafedrasida stajyor o'qituvchisi.

ANNOTATSIYA:

Bugungi raqamli dunyoda raqamli axborot texnologiyalarining ta'limga integratsiyasi o'qitish metodologiyasini takomillashtirish, shaxsiylashtirilgan o'quv tajribalarini osonlashtirish va talabalar va o'qituvchilar o'rtasida hamkorlikni rivojlantirish uchun muhim ahamiyatga ega bo'ldi. Ushbu maqola raqamli axborot texnologiyalarining ta'limdagi ko'p qirrali dasturlarini o'rganib chiqadi, uning o'quv jarayoniga transformatsion ta'sirini va talabalarni raqamli asrda muvaffaqiyatga tayyorlashdagi ro'lini ta'kidlaydi.

Kalit so'zlar: raqamli axborot texnologiyalari, ta'limni boshqarish tizimlari (LMS), multimedia taqdimotlari, adaptiv ta'lim platformalari, ochiq ta'lim resurslari, elektron kitoblar, raqamli darsliklar.

Kirish:

Raqamli axborot texnologiyalarining jadal rivojlanishi jamiyatning barcha jabhalarida, shu jumladan ta'limda yangiliklar yaratdi. Interaktiv multimedia manbalaridan onlayn hamkorlik vositalariga qadar raqamli texnologiyalar an'anaviy ta'lim amaliyotini o'zgartirib, o'rganishni yanada qulay, qiziqarli va samarali qildi. Ushbu maqolada raqamli axborot texnologiyalarining ta'limdagi turli xil qo'llanmalarini o'rganadi, uning o'qitish va o'rganish tajribasini qanday oshirishi, hamkorlikni targ'ib qilishi va talabalarni 21-asr muammolariga tayyorlashini o'rganadi.

Kengaytirilgan o'qitish metodikasi:

Raqamli axborot texnologiyalari o'qituvchilarga o'qitish metodologiyasini takomillashtirish va dinamik o'quv muhitini yaratish uchun keng ko'lamli vositalar va manbalarni taklif etadi. Ta'limni boshqarish tizimlari (LMS) ma'muriy vazifalarni soddalashtiradi, kurs materiallarini tartibga soladi va o'qituvchilar va talabalar o'rtasidagi aloqani osonlashtiradi. Multimedia taqdimotlari, interaktiv doskalar va ekran almashish imkoniyatlari sinfda o'qitishni boyitadi, darslarni yanada qiziqarli va interaktiv qiladi. Bundan tashqari, raqamli vositalar o'qituvchilarga haqiqiy misollar, simulyatsiyalar va virtual laboratoriyalarni o'qitishga kiritishga imkon beradi, bu esa talabalarga nazariy tushunchalarni mustahkamlaydigan va chuqurroq tushunishga yordam beradigan amaliy o'rganish tajribalarini beradi.

Shaxsiylashtirilgan o'quv tajribalari:

Raqamli axborot texnologiyalarining ta'limdagi eng muhim afzalliklaridan biri bu o'quv tajribalarini shaxsiylashtirish qobiliyatidir. Adaptiv ta'lim platformalari talabalarning kuchli va zaif tomonlarini baholash, tarkibni mos ravishda moslashtirish va maqsadli fikr-mulohazalarni taqdim etish uchun ma'lumotlar tahlili va sun'iy intellekt algoritmlaridan foydalanadi. Ushbu shaxsiylashtirilgan yondashuv nafaqat talabalarning faolligini oshiradi, balki turli xil o'quv uslublari va afzalliklariga rioya qilish orqali o'quv natijalarini yaxshilaydi.

Hamkorlikdagi ta'lim muhitlari:

Raqamli axborot texnologiyalari jismoniy chegaralardan oshib, talabalar va o'qituvchilar o'rtasida hamkorlik va aloqani osonlashtiradi. Onlayn forumlar, munozarali kengashlar va hamkorlikdagi hujjatlar talabalarga real vaqt rejimida mazmunli mulohaza qilish, fikr almashish va loyihalarda hamkorlik qilish imkonini beradi. Virtual sinflar va veb-konferentsiya vositalari o'zaro aloqalarni yanada rivojlantiradi, hamjamiyat tuyg'usini yaratadi va tengdoshlarga o'rganish tajribalarini rivojlantiradi. Bundan tashqari, raqamli hamkorlik vositalari talabalarga guruh loyihalarida birgalikda ishlash, tadqiqotlar o'tkazish va muammolarni birgalikda hal qilish, ularni ish joyida va undan tashqarida hamkorlikka tayyorlash imkoniyatini beradi.

Resurslar va ma'lumotlarga kirish:

Ta'lim resurslarini raqamlashtirish bilimga kirishni demokratlashtirdi, geografik to'siqlarni yo'q qildi va o'quvchilarga boy ma'lumot bilan ta'minladi. Onlayn kutubxonalar, ochiq ta'lim resurslari (OER) va elektron jurnallar talabalar va o'qituvchilarga turli mavzular va fanlarni o'z ichiga olgan keng materiallar omboridan foydalanish imkoniyatini beradi. Elektron kitoblar, raqamli darsliklar va onlayn ma'lumotlar bazalari istalgan vaqtda, istalgan joyda kirishning moslashuvchanligini ta'minlaydi va o'quvchilarga o'z-o'zini boshqarish, tadqiqot va izlanishlar olib borish imkoniyatini beradi. Bundan tashqari, raqamli texnologiyalar o'qituvchilarga resurslarni boshqarish va almashish, hamkasblar bilan hamkorlik qilish va o'z sohasidagi so'nggi ishlanmalardan xabardor bo'lish imkonini beradi.

Raqamli savodxonlik ko'nikmalarini rivojlantirish:

Borgan sari raqamlashtirilgan dunyoda raqamli savodxonlik ko'nikmalarini bilish muvaffaqiyat uchun juda muhimdir. Ta'limdagi raqamli axborot texnologiyalari nafaqat mavzuga oid bilimlarni beradi, balki axborot savodxonligi, media savodxonligi va texnologik mahorat kabi muhim raqamli savodxonlik ko'nikmalarini rivojlantiradi. Talabalar ma'lumotni tanqidiy baholashni, raqamli platformalarda mas'uliyat bilan harakat qilishni va ilmiy va professional maqsadlarda texnologiyadan samarali foydalanishni o'rganadilar. Bundan tashqari, raqamli texnologiyalar o'qituvchilarga raqamli savodxonlikni o'qitishni o'quv dasturlariga kiritishga imkon beradi va talabalarni raqamli asrda rivojlanishi uchun zarur bo'lgan ko'nikmalar bilan jihozlaydi.

Xulosa:

Raqamli axborot texnologiyalarini ta'limda qo'llash o'qitish va o'qitish amaliyotini o'zgartirdi, o'qituvchilarga dinamik o'quv muhitini yaratish va talabalarni raqamli asrda muvaffaqiyatga tayyorlash imkoniyatini berdi. Kengaytirilgan o'qitish metodikasidan shaxsiylashtirilgan o'quv tajribalari, hamkorlikdagi o'quv muhiti va resurslar va ma'lumotlarga kirishgacha raqamli texnologiyalar ta'lim tajribasini boyitish uchun cheksiz imkoniyatlarni taqdim etadi. Ta'limda raqamli innovatsiyalarni qabul qilishni davom ettirar ekanmiz, barcha talabalar raqamli asrda muvaffaqiyat qozonish imkoniyatiga ega bo'lishlarini ta'minlash uchun tenglik, inklyuzivlik va texnologiyadan mas'uliyatli foydalanishga ustuvor ahamiyat berish kerak.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. D. Passey. technology enhancing: analyzing use of information and communication technology by primary and secondary school pupils with learners framework. The curriculum journal. Vol,16,No.2,jun, pp 139.166.2006
2. J. Voogt and H. pelrum (2005). ICT and curriculum change. An interdisciplinary journal an humans in ICT environement; Vol,2, October 2005, 157-175.2005.
3. M .Dilmaghani. Information technology in educational programs of the countries, The monthly growth of educational technology, No. 5, February,2003
4. M.Rawat.kumar and S.H.Rawat.kumar. ICT based learning environment; DRTC, S. Maki. information technology in education,To tehran: investment Gulf News. 2009.
5. A .Kirkwood and L .Price. Learners and learning in the twenty-first century.
6. Studies in higher education, vol,30.NO,3.June 2005, pp.257-274.2005. Bangalore.2006.